

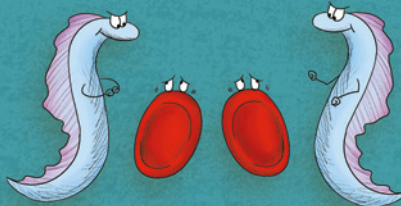
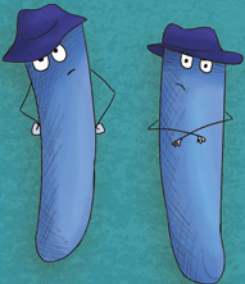
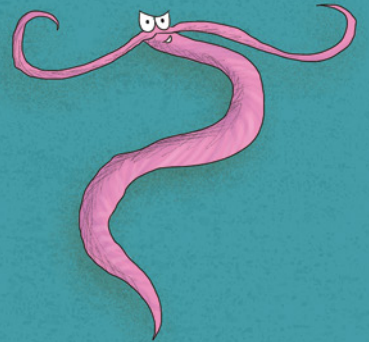
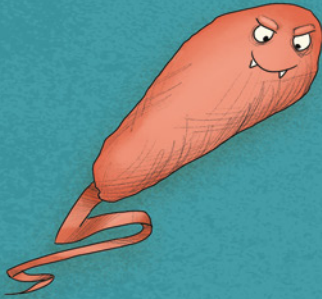
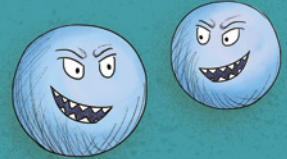
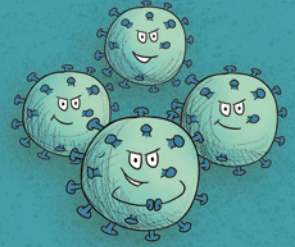
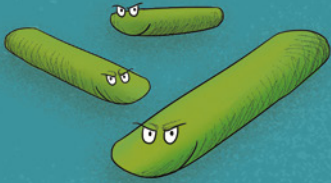
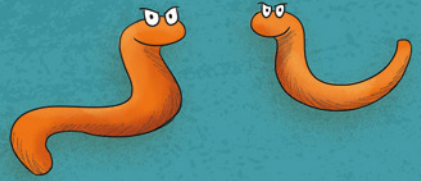
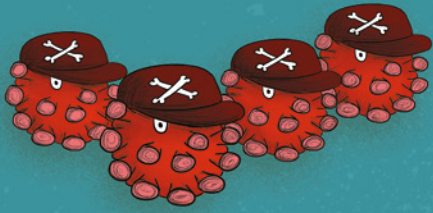
John Farndon

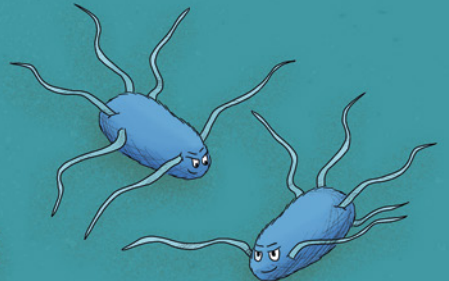
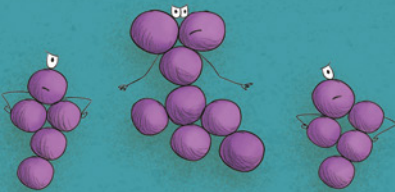
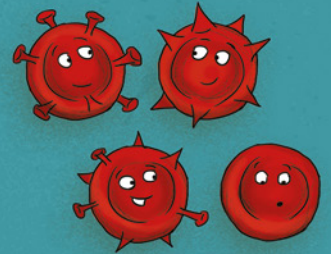
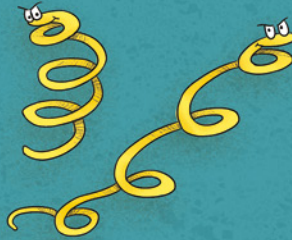
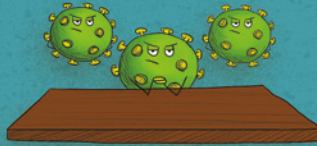
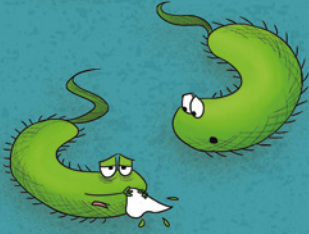
Venitia Dean

MEDICÍNA ÚŽASNÁ I DĚSIVÁ

Přelomové
i nejdrsnější
léčebné postupy

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele.

Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

Automatizovaná analýza textů nebo dat ve smyslu čl. 4 směrnice 2019/790/EU a použití této knihy k trénování AI jsou bez souhlasu nositele práv zakázány.

MEDICÍNA ÚŽASNÁ I DĚSIVÁ

John Farndon

Vydala Grada Publishing, a.s.
U Průhonu 22, Praha 7
obchod@grada.cz, www.grada.cz
tel.: +420 234 264 401
jako svou 9245. publikaci

První vydání v roce 2022 Hungry Tomato
Ltd F1, Old Bakery Studios, Blewetts Wharf
Malpas Road, Truro, TR1 1JQ
United Kingdom

Copyright © 2022 Hungry Tomato Ltd.
Překlad z AJ Mgr. Barbora Furchová v úpravě JM
Grafická úprava a sazba Karolína Bendová Dis.
Jazyková úprava Magdaléna Jimelová
Odpovědná redaktorka Ing. Jana Minářová

Počet stran 96
První vydání, Praha 2024
Vytisklo TISK CENTRUM s.r.o., Moravany u Brna

Translation© Grada Publishing, a.s., 2024

*Názvy produktů, firem apod. použité v knize mohou být ochrannými známkami
nebo registrovanými ochrannými známkami příslušných vlastníků.*

ISBN 978-80-271-7291-7 (ePub)

ISBN 978-80-271-7290-0 (pdf)

ISBN 978-80-271-3739-8 (print)

MEDICÍNA ÚŽASNÁ I DĚSIVÁ

John Farndon

Ilustrace Venitia Dean

OBSAH

Děsivá medicína 8

Věda a neviditelní nepřátelé

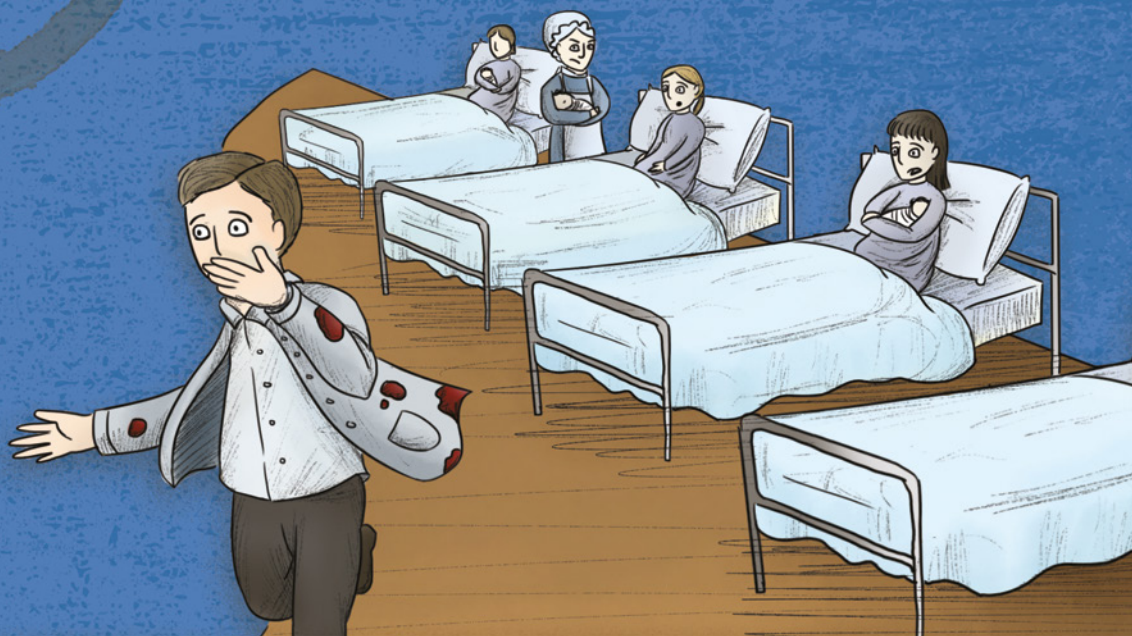
Jak jsme přišli k mikrobům?	10
Východní myšlenky	12
Neviditelná zvířata	14
A běžte si umýt ruce!	16
Špinavé potrubí	18
Na vině jsou mikroby	20
Mikroby přistiženy	22
Čistá chirurgie	24
Armáda mikrobů	26

Smrtelné nemoci na světě

Nejstarší zabiják	28
Smrtící puchýře	30
Černá smrt	32
Velký mor	34
Bílý mor	36
Pravé neštovice	38
Napoleonova noční můra	40
Cholera	42
Žlutá zimnice	44
Španělská chřipka	46

Zvýrazněná
slova najdete
ve slovníčku

Podivná a děsivá léčba

Nerovnováha	48
Řezníci – anatomové	50
Řezání a vrtání	52
Starodávni lékaři	54
Pijavice a pouštění žilou	56
Holičia šarlatáni	58
Nová krev	60
Nemocné nemocnice	62
Jak využít mikroby	64
Nic necítím	66

Zvláštní a úžasná medicína

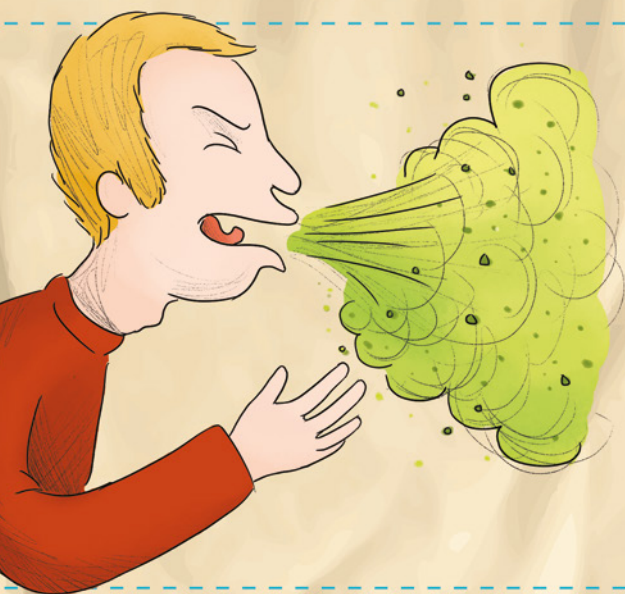
Starověká medicína	68
Čínské kořeny	70
Je to chemie	72
Zelená medicína	74
Síla vrby	76
Objev kouzelné 606	78
Plesnivý, ale účinný	80
Cukr v krvi	82
Přírodní zabijáci	84
Děsivá fakta	86
Slovníček	90
Rejstřík	92

DĚSIVÁ MEDICÍNA

Když je nám špatně, skončíme většinou v posteli. Lékaři se nás pak snaží uzdravit. Dříve v minulosti byly jejich metody často dost zvláštní, odpudivé nebo dokonce nebezpečné. Pojdme se podívat na mikroskopické příšery, kvůli nimž jsme nemocní. Ale také na skvělé objevy, díky kterým se nám ulevilo, a současně i na nápady a myšlenky, které už tak skvělé nebyly...

Je tady lékař?

Na světě je přibližně mezi 10 a 15 miliony lékařů. Ve Španělsku jich připadá v průměru na jednoho člověka více než kdekoli jinde na světě. Podle Světové zdravotnické organizace (WHO) na světě ale stále ještě chybí více než 4 miliony lékařů.

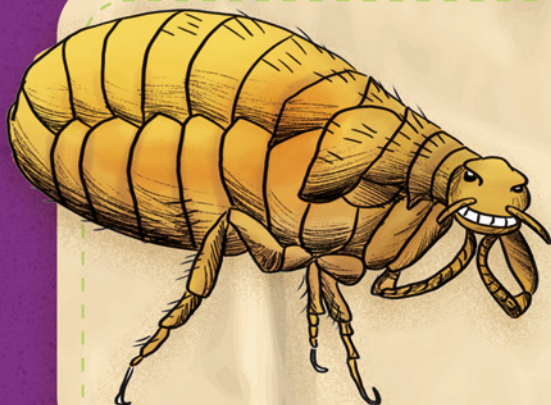

Jak chytit mikroby?

Mikroby najdeme všude ve světě a na všech možných místech. Některé se přenášejí kapénkami, které se šíří vzduchem, když někdo nemocný kýchá, kašle, mluví anebo i jen vydechuje. Nakazit se také můžeme dotykem znečištěného předmětu. Když si pak si sáhneme na nos nebo ústa, mikroby vdechneme. Jiné mikroby sníme zase se zkaženým jídlem.

Jak zahubit mikroby?

Některé druhy léků bojují s infekcí samy. Například antibiotika jsou léky, které přímo zabíjejí nebo oslabují mikroby, jež onemocnění způsobily. Antibiotika účinkují pouze proti bakteriím. Proti virům je nutné použít speciální léky – antivirotika.

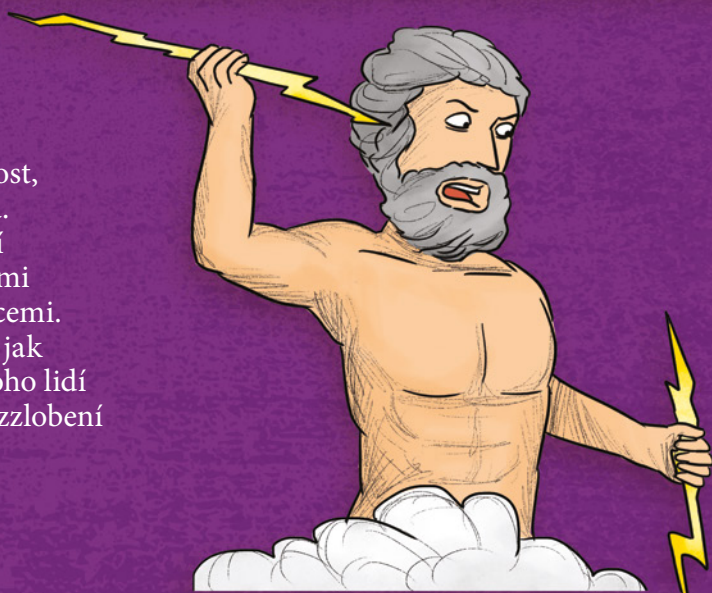

Nejhorší nákazy

Dnes se označují nákazy s velkým rozšířením jako „pandemie“. Pandemie se šíří rychle, na velkém území a zabíjejí miliony lidí. V dějinách lidstva proběhlo mnoho pandemií, včetně nedávné koronavirové nákazy. Jednou z nejhorších pandemií byla v letech 1346-1353 tzv. **černá smrt**, kterou přenášely blechy a jež po celém světě zabila 75-200 milionů lidí.

Boží pomsta

V minulosti lidi děsila skutečnost, že nevěděli, co nemoc vyvolává. Dnes už víme, že nemoci se šíří mikroby – maličkými bakteriemi a viry – ještě drobnějšími částicemi. Můžeme proto hledat způsoby, jak s nimi bojovat. Dříve však mnoho lidí věřilo, že jim nemoci sesílají rozzlobení bohové za trest.

JAK JSME PŘIŠLI K MIKROBŮM?

V raných dobách lidstva, kdy lidé putovali po světě, lovili zvěř a sbírali si potravu, byly nemoci pravděpodobně vzácné. Lidé nežili dostatečně blízko u sebe, aby se nákazy mohly snadno šířit, anebo nezůstávali dost dlouho v blízkosti vodních zdrojů, aby je znečistili.

Nemoci na farmě

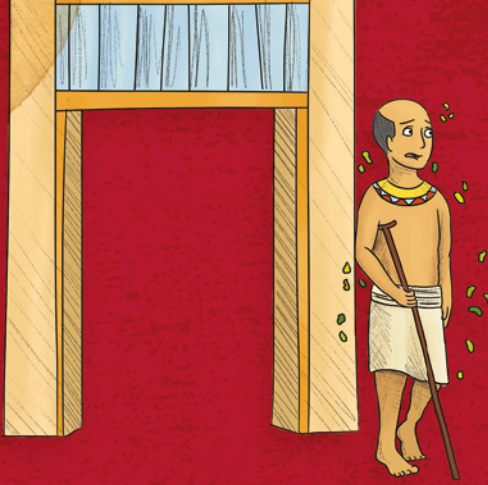
Rozvoj farmaření, který nastal asi před 10 000 lety, zachránil lidstvo prvních obcí a měst od hladovění. Dnes ale také víme, že s tím, jak lidé a farmářská zvířata začali žít blízko u sebe, nejen znečišťovali vodu, ale sdíleli si i své mikroby, které se pak rychle množily.

Pomalou tekoucí voda poskytovala živnou půdu parazitům.

Od dobytka máme tuberkulózu a neštovice.

Od psů jsme získali spalničky.

Slepice nám asi předaly chřipku.

První známá oběť obrny?

Na egyptském památníku ze 13. století př. n. l. je vyobrazený muž jménem Roma. Vypadá to, že má ochablé nohy, což mohlo být způsobeno obrnou. Pokud tomu tak je, byl zřejmě první známou obětí této strašné nemoci, která se rozšířila z vody znečišťované hnojem farmářských zvířat.

Jak se farmaření rozšiřovalo, tak se ve hnojem znečišťované vodě dařilo nálezům, jako jsou obrna, cholera, tyfus a žloutenka. Pomalu tekoucí závlahová voda zase poskytovala ideální podmínky pro parazity způsobující například *schistosomózu* (krevnička močová) a malárii.

Od koní máme běžné nachlazení.

Obrna se nejspíš rozvinula ve vodě znečištěné hnojem hospodářských zvířat.

Také od prasat asi máme chřipku.